

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZABÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/66
KARAR NO : 1984/435

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13.maddesinin (a) bendindeki süre ve (b) bendindeki bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : bNaci Öztürk ve arkadaşları

O L A Y : Sanıkların; 1976 Mayıs ayında, Başkale'de faaliyet göstermek

ve bu ilçenin folklorü ile tarihi kültürünün araştırmak gayesiyle kurdukları" Başkale Kültür ve Sosyal Dayanışma Derneği"ni maske olarak kullanarak kürt ve arap milliyetçiliği yaptıkları, dernekte kürt milliyetçiliği konusunda seminerler verdikleri, dernekte kürtçülükle ilgili kitaplar bulundurdıkları, böylece kürtçülük propogandası yaptıkları ileri sürülerek Başkale C.Savcılığı'nca haklarında talepname ile kamu davası açılmıştır.

Başkale Sorgu Hakimliği'nce yapılan ilk soruşturma sonunda: sanıkların atılı suçu işledikleri yolunda dosyada yeterli kanıtlar bulunmakla, eylemlerine uyan TCK.nun 142/1.maddesine göre cezalandırılmaları ve 1630 sayılı yasa'nın 35.maddesine aykırı hareket edilmiş olmakla aynı yasa'nın 64.maddesine göre derneğin kapatılmasına karar verilmesi için son soruşturmanın Başkale Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılıp yapılmasına karar verilmiştir.

Başkale Asliye Ceza Mahkemesi: 6-11-1980 gününde, 1979/178, 1980/92 sayı ile; atılı suçun; sıkıyönetim ilânını gerektiren suçlardan olduğu ve davada mahkemelerinin görevsiz bulunduğu gerekçesi ile görevsizlik kararı vermiştir.

Anılan kararın temyizi üzerine; Yargıtay 4.Ceza Dairesi, hükmü onamıştır.

Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi: 19-11-1981 gününde, 1981/220-289 sayı ile; 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b.maddesindeki koşullar gerçekleşmediğinden, davada mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiştir.

Kararın sıkıyönetim komutanınca temyizi üzerine; Askeri Yargıtay 2.Dairesi, 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b.maddesindeki koşullar gerçekleşmediğinden temyizi isteminin reddine ve hükmün onanmasına karar vermiştir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş, dosya Başkale Asliye Ceza Mahkemesi'nin 16-2-1984 günlü, 1982/47, 1984/16 sayılı kararı uyarınca ve Başkale C.Savcılığı kanalı ile 28-3-1984 günlü, 1984/587 sayılı derkenar yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Mustafa Aksoy, Türkân Güven, Necati Karakış, Ergun Argon ve Yavuz T.Özgen'in katılmaları ile yaptığı, 15-10-1984 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı

Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Sezai Aydınalp'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Suç; 12-9-1980 günü sıkıyönetim kapsamına alınan Van ili Başkale ilçesinde, Mayıs-1976 tarihinde işlenmiştir.

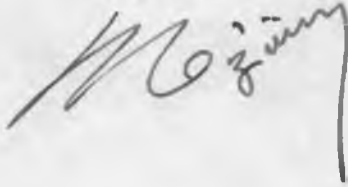
Atılı suçun; niteliğine ve işleniş biçimine göre, MGK.nin 7 sayılı kararı 4.maddesi kapsamında olduğu, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Ancak suç; sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden ve sıkıyönetim mahkemelerinde görülmekte olan davalarla genel ve ortak amaç içerisinde ve ayrıca 1/1 sayılı ilke kararında öngörüldüğü biçimde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği konusunda dosyada yeterli ve somut kanıt bulunmadığından, 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b.maddesindeki süre ve bağlantı koşulları gerçekleşmemiştir.

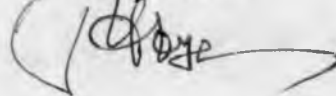
Bu nedenlerle, Başkale Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Başkale Asliye Ceza Mahkemesi'nin 6-11-1980 günlü, Esas-1979/178, Karar-1980/92 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 15-10-1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

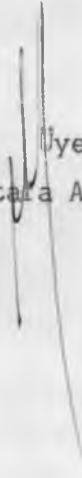
Başkan
Servet Tüzün

Üye
Y. İsmet Ayer

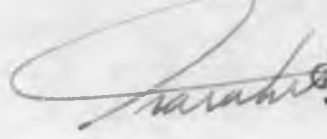
Üye
Mustafa Aksoy

Üye
Türkân Güven

Üye
Necati Karakış

Üye
Ergun Aracı

Üye
Yavuz T. Güven

